

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 24. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Jautrīte Briede un Veronika Krūmiņa, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 115/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Dzīvokļa īpašuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu par neatbilstošu Civillikuma 1067.–1072. pantam, Satversmes 91., 92., 96., 104., 105. un 115. pantam un spēkā neesošu no 2011. gada 1. janvāra.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka kopīpašumā esošajā daļā ietilpst dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, logi un durvis), iekšējās slodzi nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumos norobežojošās sienas), starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas), kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā

īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām).

3. Satversmes tiesas kompetence ir noteikta Satversmes 85. pantā, kā arī Satversmes tiesas likuma 1. un 16. pantā. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei.

Pieteikumā ir apstrīdēta likuma normas atbilstība Satversmei, līdz ar to prasījums izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 91., 92., 96., 104., 105. un 115. pantam ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Satversmes tiesas kompetencē neietilpst vienāda juridiskā spēka tiesību normu savstarpējo pretrunu izvērtēšana (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2013. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2012-15-01 15.4. punktu*). Tādējādi prasījums izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Civillikuma 1067.–1072. pantam nav piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punktu*). Ir jāpastāv tiešai saiknei starp personas pamattiesību aizskārumu un pieteikumā apstrīdēto normu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12. punktu*).

No pieteikuma un Tiesu informatīvās sistēmas secināms, ka Rīgas apgabaltiesa izbeigusi tiesvedību civillietā par pienākuma uzlikšanu dzīvojamās mājas pārvaldniekam veikt balkonu apmaļu bojājumu novēršanu un krāsojuma atjaunošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, norādot, ka Pieteikuma iesniedzējam nav prasības tiesību. Ar Senāta rīcības sēdes lēmumu atteikts pieņemt Pieteikuma iesniedzēja blakus sūdzību par minēto apgabaltiesas lēmumu. Pieteikuma iesniedzēja ieskatā Rīgas apgabaltiesa esot nepareizi interpretējusi un

piemērojusi apstrīdēto normu, jo esot bijis jāpiemēro Civillikuma regulējums. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka dzīvojamās mājas pārvaldnieka bezdarbība rada aizskārumu viņa kopīpašuma domājamajai daļai, samazinot viņa dzīvokļa vērtību un radot draudus veselībai un dzīvībai, kā arī rada aizskārumu viņa tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē. Tādējādi esot pārkāpts Satversmes 91., 92., 96., 104., 105. un 115. pants.

Kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzēja apsvērumi par apstrīdētās normas neatbilstību iepriekš minētajām Satversmes normām pēc būtības ir saistīti ar to, kā konkrētajā civillietā piemērota apstrīdētā norma. Proti, Pieteikuma iesniedzējs savu Satversmē ietverto pamattiesību aizskārumu pamato ar to, ka tiesai vajadzēja piemērot citas tiesību normas viņa prasījuma tiesību noskaidrošanai. Tomēr Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu interpretācijas un piemērošanas jautājumus konkrētā lietā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01/11. punktu*). Tādējādi pieteikumā nav pamatots, ka tieši apstrīdētā norma, nevis tās piemērošana konkrētajā lietā, rada Pieteikuma iesniedzējam Satversmē ietverto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 91., 92., 96., 104., 105. un 115. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

5. Papildus kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī citām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām. Proti, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jāpamato, ka:

1) ir ievērotas prasības attiecībā uz savu tiesību aizsardzību ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī nav tādu līdzekļu, ar kuriem pieteikuma iesniedzējs varētu aizstāvēt savas tiesības (*Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā un trešā daļa un sestās daļas 2. punkts*);

2) ir ievērots Satversmes tiesas likumā noteiktais termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai (*Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtā daļa*);

Pieteikumā ir jāietver arī prasījuma juridiskais pamatojums (*Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts*). Proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta septītās daļas 1. punktu

pieteikumam pievieno paskaidrojumus un dokumentus, kas nepieciešami lietas apstākļu konstatēšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 115/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa